

[Rosing]

konsekvenser af den lovgivning, der foregår i Grønland, i dette tilfælde af den omdannelse, som Grønlands Landsting på sin efterårssamling 1992 gennemførte af Kalaallit Niuerfiat, KNI, eller på dansk Grønlands Handel.

Det gamle Den Kgl. Grønlandske Handel blev overdraget til Grønlands hjemmestyre pr. 1. januar 1986, og efter nøje forberedelser og gennemgribende politiske drøftelser vedtog Landstinget altså i enighed her i efteråret at opdele KNI, Grønlands Handel, i tre aktieselskaber, gældende fra den 1. januar 1993.

Det drejer sig for det første om Kalaallit Niuerfiat Service A/S – KNI Service A/S – som skal varetage detail- og engroshandel i bygder og yderdistrikter, skibstransport af gods til disse områder samt landsdækkende skibspassagertrafik, oliesalg og postvirksomhed, for det andet om KNI Detail A/S, som skal varetage detail- og engroshandel i de større grønlandske byer, og endelig for det tredje om et rederiaktieselskab, som skal varetage skibstransport af gods til og fra Grønland og mellem de forskellige regioner i Grønland.

Lovforslaget drejer sig om, at statstjenestemænd, som gør tjeneste ved KNI under Grønlands hjemmestyre, og som ikke ønsker at modtage hjemmestyrets tilbud om ansættelse i det hjemmestyreejede KNI Service A/S, i deres ansættelsesforhold også er forpligtet til at gøre tjeneste i dette selskab. Med andre ord tager dette lovforslag højde for, at disse tjenestemænd på samme måde som i 1986 udlånes til Grønlands hjemmestyre.

Som ordfører for Socialdemokratiet skal jeg udtale, at vi ikke anser, at der er behov for at tage dette lovforslag op til behandling i Udvalget for Grønlandslove, og vi kan således anbefale lovforslagets vedtagelse uændret.

Aagaard (KF):

Da vor ordfører, hr. Henning Andersen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne meddele, at Det Konservative Folkeparti kan give tilslutning til dette lovforslag.

Vi har noteret os, at forslaget om at omdanne Grønlands Handel til tre aktieselskaber for varetagelse af Grønlands Handels hidtidige funktioner er vedtaget af Grønlands Landsting, og da hr. Rosing på glimrende vis lige har gennemgået forslaget, skal jeg nøjes med at anbefale det til en hurtig behandling.

Steenholdt (V):

Da nærværende lovforslag blev vedtaget i Grønlands Landsting, havde vi den opfattelse, at det var en af de største beslutninger, der blev vedtaget i Landstingets 13-årige historie. Den Kgl. Grønlandske Handel og senere Kalaallit Niuerfiat, KNI, er meget rodfæstet i den grønlandske befolkning. Derfor har det været vanskeligt for Landstinget at forklare befolkningen, hvorfor det var nødvendigt at ændre KNI. Men af os alle blev det modtaget med stor glæde, da Landstinget vedtog den såkaldte omstrukturering af KNI i fuldstændig enighed.

Det er vores håb, at der ved omstruktureringen af KNI opnås smidigere og billigere drift. Også i den forbindelse mener vi, at det private erhvervsliv får bedre eksistensgrundlag, ligesom vi understreger, at ophævelsen af KNI's monopol vil være til gavn for erhvervslivet med større konkurrence til følge, hvilket i sidste ende gavner forbrugerne.

Som det kan ses i lovforslaget, skal der dannes tre selskaber, nemlig KNI Service A/S og KNI Detail A/S og endelig et rederiaktieselskab. Jeg har ellers været skeptisk med hensyn til KNI Service A/S. Det kan være en vanskelig opgave at varetage detail- og engroshandel i bygder og yderdistrikter, skibstransport af gods til disse områder samt landsdækkende skibspassagertrafik, salg af olie og postvirksomhed, og man må derfor forvente store vanskeligheder i indkøringsfasen. For Landstinget har jo vedtaget, at enprissystemet skal gælde for hele Grønland.

Det var for os en glæde, da et dansk rederi kom ind i billedet, og rederiet J. Lauritzen A/S' planer om bl.a. at uddanne grønlandsk ungdom til sømandskabet er et godt fundament i aftalen.

Behandlingen af statstjenestemænd i forbindelse med omstruktureringen synes vi også godt om, men der findes alligevel personer, som føler sig behandlet mindre godt i forbindelse med omstruktureringen. Det er arbejdspladser i Danmark, som må lukkes og flyttes til Grønland. Men vi måtte tage den beslutning for at modernisere KNI og prøve på at opnå smidighed og billigere drift af det selskab, som betyder så meget for det grønlandske samfund.

Som sagt er lovforslaget tiltrådt af Grønlands hjemmestyre, Landstinget, og derfor vil jeg anbefale lovforslaget til en velvillig behandling i Folketinget.